

[Asger Jensen.]

været kritiseret fra så mange sider. Men vi er stadig af den opfattelse, at de egentlig bevilgende myndigheder har haft for lidt føling med de store summer, der anvendtes til vejformål. Vi kan derfor kun være tilfredse med, at den højtærede minister for offentlige arbejder nu foreslår, at alle fremtidige motorveje og hovedveje skal vedtages ved lov.

Den højtærede minister har i sin fremsættelse oplyst, at lovforslaget om hovedlandeveje har været forelagt de kommunale organisationer, der alle har udtalt sig imod, at lovforslaget gennemføres. Det konservative folkeparti har altid været tilhænger af at tilgodese det kommunale selvstyre i størst muligt omfang. Derfor vil vi også i dette tilfælde forbeholde os den mulighed, at de kommunale synspunkter kan tilpasses, så de bliver forenelige med den lovgivning, vi her er ved at foretage.

Jeg vil dog gerne gøre den principielle bemærkning, at det er min opfattelse, at i det lange løb er selvbestemmelsesretten for kommunerne afhængig af, at de selv dækker en væsentlig del af udgifterne. Der har i de senere år været en tendens til, at kommunerne har anmodet staten om at overtage en stadig større del af udgifterne på forskellige områder. Denne udvikling er den største trussel mod det kommunale selvstyre. Det er ikke blot mellem stat og kommune, at det er afgørende, hvem der betaler; men det er i alle livets forhold det almindelige, at det er den, der betaler, der også bestemmer. Det var også det, det ærede medlem hr. Horn var inde på; det ærede medlem benyttede det direkte som et argument for, at nu skulle staten have større bestemmelsesret angående vejprojektering. Derfor er det bedste, ja, måske det eneste værn for det kommunale selvstyre dette, at kommunerne frabeder sig, at deres udgifter skal afholdes over statsskatterne.

Hvad specielt angår tilskuddene til veje, er det jo ikke de sædvanlige statsskatter, der er tale om; det er de motorkørende, der betaler de fleste af vejudgifterne, og der er naturligvis ikke noget at sige til, at kommunerne på den ene eller den anden måde får andel i disse penge til deres vejudgifter.

Jeg må forstå kommunernes standpunkt således, at de i det hele taget har frarådet

ministeren at fremsætte lovforslag om hovedvejsproblemet. Jeg har imidlertid allerede givet udtryk for, at mit parti i hvert fald på visse områder kan billige ministerens forslag. Det er derfor mit håb, at de kommunale organisationer, nu da lovforslaget er fremsat, vil være folketingsudvalget behjælpelige med oplysninger, der kan bidrage til en udformning af lovforslaget, så at der kan blive et gnidningsløst samarbejde mellem staten og de enkelte kommuner, et samarbejde, som vil resultere i en effektiv udbygning af hovedvejsnettet her i landet. Da det er mit partis ønske at holde alle muligheder åbne for hensyntagen til kommunernes synspunkter, ligger det i sagens natur, at jeg ikke her ved lovforslagets første behandling skal tage stilling til alle enkeltheder i det; men da det er et lovforslag af betydelig rækkevidde, kan der være anledning til at gøre et par enkelte betragtninger gældende.

Hensigten med lovforslaget er åbenbart at intensivere arbejdet med både planlægning og udbygning af de gennemgående veje. Men jeg vil også gerne benytte lejligheden til at henstille, at alle hovedtrafikårer bliver fastlagt, da dette jo er en væsentlig forudsætning for lands- og egnspanlægningen. Det ville således være hensigtsmæssigt, om den jyske motorvejs linjeføring snarest blev fastlagt. Andre trafikårer skal jo afpasses efter en sådan vej, og for erhvervslivets udbygning kan det i visse tilfælde være af afgørende betydning, hvordan vejen bliver placeret.

Det foreslås, at den højtærede minister skal bestyre både anlæg og drift af motorveje. Det er en nydannelse, som vi i givet fald må se nærmere på. Så vidt jeg kan se, er det ikke hensigten, at staten skal oprette et nyt administrationsapparat med tilhørende personale og maskineri. Jeg vil også gerne advare imod, at kimen lægges til en udbygning af et sådant administrationsapparat.

Lovforslaget går altså stort set ud på, at staten skal afholde alle udgifterne ved anlæg og drift af motorveje og for hovedlandevejenes vedkommende afholde udgifterne 100 pct. for arbejder, der under den nugældende lov godkendes til vejfunds-tilskud. Jeg vil gerne spørge den højtærede minister, om det er tanken at fortsætte